

שרון לא ביקש היתר

אריאל שרון, בעל חוות "שקמים", הודיע על העברת הבעלות עליה לאחרים, מבלי שביקש וקיבל את אישור "בנק אקצ'אינ"ג נשיונאל אוף שיקאגו", שהילוה לו כ-400 אלף דולר לרכישת החווה. לנציגי הבנק נודע מן העיתונות, כי שרון הודיע למבקר המדינה כי ימכור את מניותיו בחווה. בהתאם לחוזי ההלוואה על הבנק לתת הסכמה מראש לכל שינוי בבעלות על החווה. לכן שלחה בימים אלה הנהלת הבנק מכתב לשרון, המזכיר לו את ההתחייבות עליה חתם.

חזואי שרון בלי אישור

בינתיים מסרב מבקר המדינה לאשר את הצעת המכר של שרון, הממשיך להיות גם שר החקלאות וגם בעל חווה חקלאית פרטית גדולה. מינהל-מקרקעי-ישראל, הכפוף לשר החקלאות, נמנע עד כה מהגשת תביעה נגד שרון על ששילם במשך כמה שנים דמי שימוש בקרקע כאילו היתה אדמת-בעל בעוד שהיתה בהשקיעה. ההפרש מסתכם במאות אלפי לירות לשנה.

הוצאות מנוכחות

ב.משקיעי ישראל

מאזן "משקיעי ישראל", חברת ה"השקעות האמריקאית, שהשקיעה יותר מ-40 מיליון דולר בישראל, מגלה כיצד חולבים אותה מנהלי החברה, סם רוט-ברג ויוסי ויניצקי. לשניהם 4.7% מן מניות החברה. שניהם מקבלים, לפי ה"מאזן, משכורות בסך 150 אלף דולר לשנה, הוצאת מיקצועיות בסך 160 אלף דולר לשנה והוצאות נסיעות בסך 46 אלף דולר לשנה.

"משקיעי ישראל" היא חברת אחזקות, וכל המיפעלים בהם היא מושקעת מנ"הלים על-ידי הנהלות עצמיות. כך שלא ברור מה הצורך בהוצאות ניהול כה גדולות לרוטברג וויניצקי, שכל עיסוקם בחתימה על המחאות המגיעות עם ה"הכנסות.

החברה עשתה ספליט של מניותיה בנובמבר 1977, ביחס של 1 ל-6. מניותיה נסחרות עתה לפי שער של 17 דולר ב"בורסה האמריקאית. זהו שער גבוה ב"40% משערי המניות בשנים האחרונות.

בירנבאום: סוכני

הנסיעות סירבו

להקים חברת

אוטובוסים

הקמת החברה המאוחדת ל"אגד" ו"גת" מומשה לאחר שסוכני הנסיעות סירבו להקים חברה משותפת, שתפעל אוטובוסים וזוטובוסים לתיירים - אמר מנכ"ל "גת" אלי בירנבאום. הוא סיפר כי גייס הון להשקעה וכי הסוכנים היו צריכים רק להתחייב לרכוש תפוסה ב"רכב - אולם הם סירבו. רק אז החל במגעים עם "אגד", שהביאו להקמת ה"רת" "גת" - שרותי אוטובוס 1977 שבה חלקים שווים ל"אגד" ו"גת". "גת" שיכת ל-100 מורידרך מוסמכים והיא הפעילה עד כה מוניות תיירות וזוטובוסים. החברה החדשה תשקיע 200 מיליון

לא הזכרו

הוצאות

ניהול ב.אבנעל

"אבנעל" מוכרת נעליים ב-30 חנויות ברחבי הארץ, שנרכשו על-ידי יצחק שני ויוסף דיאמנט, ייסדו את חברת "נעלי דאלי" שבה היו שותפים גם שני משקיעים אמריקאיים באחוזים קטנים. שני ודיאמנט היו אותה עת עורכי-הדין של האמריקאים, במכון למכוניות "דיג" מומטר". דיאמנט, שני ורעייתיהם היו גם בעלי חברה אחרת, בשם "לירן" - עסקי בידור, שרכשה את רוב המניות ב"נעלי דאלי", השלטת ב"אבנעל".

בפברואר 1972 נחתם הסכם בשני נ"הסכים על מסירת ניהול "אבנעל" לחברת "דאלי". כתוצאה מהסכמים אלה שיל"מה "אבנעל" ל"דאלי" כחצי מיליון ל"רות לשנה דמי-ניהול, ותבעה ניכוי ה"תשלומים מן ההכנסות. פקיד השומה סירב להתיר את הניכוי בנימוק כי ה"הסדר הוא מלאכותי.

שני ודיאמנט - כך קבע בית-הדין המחוזי בתל-אביב (השופט שלמה ל"בנברג) - הם חסרי כל ידע בענף הנ"ע

מנהל שני 120,000 קילומטר

ליים ו"אבנעל" מנהלת על-ידי מנהל העסק נפתלי סנדיק. לכן לא ראה השופט מה עושה "נעלי דאלי" בניהול "אבנעל" וקבע כי הסדר התשלומים הוא מלאכותי. ל"נעלי דאלי" אין מישרד או פקידים. ההסדר לתשלומים נעשה בין שני ודיאמנט לבדם. אין זו עיסקה בין יריבים עיסקיים אלא בין שתי ידיים ימניות לשתי ידיים שמאליות.

השופט קבע כי לא ראה כל תועלת ל"אבנעל" כתוצאה מניהולה על-ידי "דא"לי". נאמר לו כי כמה עובדים של "אב"נעל" קיבלו תוספות שכר מ"דאלי", כדי לא לערער את מערכת השכר הכללית ב"אבנעל".

עניין נוסף: המשקיע האמריקאי פישר זכה, בבואו לישראל, לפי ספרי "אבנעל", בתשלום הוצאות דלק ורכב ובמימון הנסיעות לאמריקה. סכומי ה"דלק מעידים על נסיעות של כ-120 אלף קילומטר, מסלול ארוך, לכל הדעות, ל"צרכי העסקים של "אבנעל".

מנהל בירנבאום עם "אגד"

לירות ב-75 אוטובוסים מגדלים שונים, כולם מתוצרת "מרצדס".

בירנבאום אמר כי כיום מקבלים על השכרת אוטובוס גדול (ל-11 שעות, עם נהג, ל-200 קילומטר) 239 דולר בעוד ש"מונית-תיירות מקבלת ליום 110 דולר. הוא תבע ממשרד התיירות לאפשר תח"רות במחירים לתיירים ולהויל את מחירי רי הרכב לתיירות על-ידי ביטול המס לאוטובוסים-תיירים, כשם שביטלו את המס למוניות-תיירים. כיום משלמים 1.5 מיליון לירות מס, על אוטובוס שמחירו 3.5 מיליון לירות.

"גת" קיבלה, בעזרת "אגד", ביטוח שער לרכישת האוטובוס וכן מימון מק"ר בל להשקעת ממשלתיות בשיעור 70% מההשקעה.

איך לא לשלם

מס-ערך-מוסף

חוק מס-ערך-מוסף מורה, כי עיסקה הנעשית עבור חברה זרה או תושב זר, ואשר התמורה עליה ניתנת בדולרים, ת"חשב כיצוא ולא ישלמו עליה מס-ערך-מוסף. הוראה זו הוצאה לפני המהפך, ומאז יכול כל אחד לרכוש מטבע זר ולשלם בו. עורכי-דין מיעצים ללקוחי"תיהם לפני ביצוע עסקאות, כי יחפשו דרך לרשום כמבצע העיסקה (המוכר) גוף זר, כדי שלא לשלם מס-ערך-מוסף. במיקרה של חברה ישראלית הקשורה בחברה זרה, או במיקרה של תושב זר היכול להיחשב כמוכר דירה או נכס אחר, רושמים אותו כמוכר, רוכשים דו"לרים בבנק, מפקידים אותם כאילו ניתנו תמורת העיסקה, ומרוויחים 12% מס.

כהן

מנכ"ל "כתר"

אליאב כהן התמנה מנכ"ל תיש"לובת "כתר", בירושלים, הכוללת את ה"דפוס ואת ההוצאה-לאור. הוא בא במ"קום מ"איר שני, שעבר להנהלה המ"ר כזית של קונצרן "כלל". כהן היה עד כה אחראי לכספי התישלות. כחמן אוריאל התמנה מנכ"ל ה"צאת הספרים של "כתר". אוריאל היה יועץ הוצאה, וקודם לכן ניהל את ה"צאת הספרים, עם עובד". בתקופת כהו"נתו של אוריאל נחלצה, עם עובד" מ"הפסדיה והחלה להרוויח.

איך

לא לשלם

מס-בולים

אם תראה חוזה מקורי שהבולים עליו אינם מודבקים אלא מחוברים במהדק, אות הוא כי עורך-הדין שערך את החוזה אינו משלם מס-בולים. לפי התקנות החדשות מותר לבייל בולים בסכום של עד 2000 לירות בבולים מודבקים ולא אצל הנוטריון. עורכי-דין מסויימים מחייבים את הצדדים ברכישת בולים, מחברים אותם לחוזה המקורי במהדק, חותמים על ההעתקים כאילו הודבקו בולים כדון. החוזה המקורי נש"אר אצל עורך-הדין. הוא מסיר ממנו את הבולים ומשתמש בהם לחוזה נוסף. החוק אינו מחייב אותו לשמור את ה"חוזה המקורי, כך שאין אפשרות, כעבור זמן, לבדוק אם הודבקו עליו בולים.

מודן מכר מניות

"לוינ'אפשטיין"

רואה-החשבון עודד מודן, מבעלי הוצאת הספרים הגדולה, "זמורה-בית"ר מודן, מכר הבילת מניות של "לוינ'אפשטיין", שהיתה ברשותו מאז שהיה מנהל הוצאת הספרים "לוינ'אפשטיין". מודן מכר לקונצרן "כלל" כ-10% ממניות החברה, תמורת 800 אלף לירות. הקוני"צון מנהל שאו-מון ממושך על רכישת דפוס לוינ'אפשטיין.

ירידה במחירי

גלם ללבידים

הקונצרן הצרפתי בגאבון, המספק את מרבית עצי-הגלם מסוג אוקומה לתע"שיית הלבידים בישראל, הוויל את מחירי ריו ב-10% לערך והודיע על הוזלה דומה שתיכנס לתוקף בעוד כמה שבועות. ה"זלה זו לא הניעה את היצרנים בישראל להוויל את המחירים בהתאם.